

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія будівельних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної
роботи
10 червня 2024 р.
Людмила БАЛДИЧ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технічний рисунок та основи графічного дизайну
(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн»
(назва освітньо-професійної програми)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн
(назва спеціалізації)

відділення будівельне
(назва відділення)

Рівне – 2024 рік

Програму навчальної дисципліни з Технічний рисунок та основи графічного дизайну розроблена на основі Освітньо-професійної програми «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн», спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія галуззю знань 19 Архітектура та будівництво затвердженої Вченою радою НУБіП України, протоколом від 26 квітня 2024 року №10

Розробники: Сорока Тетяна Петрівна, викладач будівельних дисциплін, спеціаліст I-категорії
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії будівельних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії будівельних дисциплін

27 серпня 2024 р. _____ Ірина ЧОРНА
(підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р. _____ Голова _____ Людмила БАЛДИЧ
(підпис) (ініціали прізвище)

©Сорока Т.П., 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо- професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курсовий проект (робота)	
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	5
Аудиторні години:	120
Лекційні	10
Практичні	60
Семінарські	
Самостійна робота	50
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 56 год. (62%) аудиторних, 34 год. (38%) самостійної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - теоретична та практична підготовка студентів до проектування об'єктів графічного дизайну, оволодіння методами і прийомами технічного рисунка, розуміння студентами можливостей шрифтової грамоти у створенні проектного зображення, вміння відображати графічними засобами концептуальне направлення проектного зображення, використовувати та свідомо оперувати технічними можливостями під час проектування об'єктів.

Завдання навчальної дисципліни:

- навчити методам і засобам виконання графічного зображення;
- пояснити доцільність використання різних технік під час виконання графічних робіт;
- розкрити послідовний хід роботи над створенням проектного зображення;
- закласти міцні основи професійної майстерності;
- виховати у студента правильне ставлення до дійсності на основі розвитку і формування світогляду;
- підвищити професійний та культурний рівень шляхом ознайомлення з найкращими зразками графічного дизайну.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методи та прийоми відтворення зображення технічного рисунка та графічного дизайну;
- етапи виконання проектного зображення,

вміти:

- вибрати правильний концептуальний напрямок творчого процесу;
- здійснювати процес відтворення графічного зображення;
- проектувати основні об'єкти графічного дизайну.

Очікувані результати навчання.

Після вивчення дисципліни «Моделювання та макетування в матеріалі» у здобувачів освіти формуються такі **компетентності:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 9. Уміння використовувати основи дизайну, моделювання і макетування під час проектування об'єктів будівництва та інженерних мереж, уміння їх використовувати у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

РН 2. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень. Бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.

РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або

відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методи і прийоми пошукового ескізування та основних стадій проектування.

Лекція 1. Загальні поняття про композицію. Первинні елементи в композиції.

Тема 1.1 Створення композиції з допомогою ритмічних ліній

Практична робота 1. Пошук ескізів. Створення різних комбінацій з допомогою ритму.

Практична робота 2. Створення ритмічно – лінійної композиції.

Практична робота 3. Створення архітектурної композиції «Місто», використовуючи ритм ліній

Практична робота 4. Створення проекту «Ритм ліній»

Тема 1.2 Виконання графічної роботи в різних техніках тонування (крапка, штрих, пляма)

Практична робота 5. Замальовки і начерки рослинного мотиву для композиції на тему «Інтерпретація рослинного мотиву».

Практична робота 6. Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву».

Практична робота 7. Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Лінійно – конструктивна побудова композиції.

Практична робота 8. Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Графічне зображення композиції.

Практична робота 9. Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Завершення роботи.

Лекція 2. Типи композиції в декоративному мистецтві. Фактура та її особливості.

Тема 1.3 Декоративний натюрморт

Практична робота 10. Процес створення графічного зображення. Стилзація декоративного натюрмарту. Робота з ескізами

Практична робота 11. Виконання лінійного малюнку з урахуванням усіх особливостей декоративного натюрмарту.

Практична робота 12. Основні стадії створення графічного зображення декоративного натюрмарту

Практична робота 13. Декоративний натюрморт. Завершувальний етап

Змістовий модуль 2. Технічний рисунок. Знайомство з графічними техніками.

Лекція 3. Графіка. Різновид графіки. Засоби вираження графіки.

Тема 2.1 Виконання об'ємного зображення у техніці «Відмивка»

Практична робота 14. Тональна градація від темного до світлого у техніці «Відмивка» розчинами туші та чаю, використовуючи техніку «по мокрому» .

Практична робота 15. Тональна градація від темного до світлого у техніці «Відмивка» розчинами туші та чаю, використовуючи техніку «по сухому».

Практична робота 16. Створення архітектурної композиції, використовуючи техніку «Відмивка»

Практична робота 17. Моделювання світлотіньових градацій акварельними фарбами.

Практична робота 18. Виконання проекту у техніці «Відмивка». Завершення роботи.

Тема 2.2 Силуетна композиція

Практична робота 19. Створення графічної композиції з допомогою силуету.

Практична робота 20 Створення графічної композиції з допомогою силуету.

Тема 2.3 Створення колажної композиції згідно з обраною темою

Практична робота 21. Створення колажної композиції згідно з обраною темою.

Практична робота 22. Презентація колажної композиції

Змістовий модуль 3. *Основи графічного дизайну. Робота з шрифтами.*

Лекція 4. Роль і функція шрифту при створенні рекламного друкованого матеріалу для білборду.

Тема 3.1 Шрифтова гарнітура типу «Гротеск»

Практична робота 23. Побудова шрифтової гарнітури типу «Гротеск» (за модульною сіткою)

Практична робота 24. Виконання шрифту типу «Гротеск» у техніці «туш- перо»

Тема 3.2 Шрифтова гарнітура типу «Брусок»

Практична робота 25. Побудова шрифтової гарнітури типу «Брусок» (за модульною сіткою)

Практична робота 26. Виконання шрифту типу «Брусок» у техніці «туш- перо»

Тема 3.3. Підбір і побудова шрифтової композиції згідно з художнім образом

Практична робота 27. Підбір і побудова шрифтової композиції згідно з художнім образом

Практична робота 28. Виконання шрифтової композиції згідно з художнім образом у графічній техніці

Лекція 5. Товарний знак, логотип, фірмовий блок.

Тема 3.4. Розробка концепції та створення проектного зображення логотипу

Практична робота 29. Розробка концепції проектування логотипу

Практична робота 30. Виконання логотипу у техніці за вибором студента

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	с	Ср	
1					
Змістовий модуль 1. Методи і прийоми пошукового ескізування та основних стадій проектування.					
Лекція 1. Загальні поняття про композицію. Первинні елементи в композиції.	2	2			-
Тема 1.1 Створення композиції з допомогою ритмічних ліній	16		8		8
Тема 1.2 Виконання графічної роботи в різних техніках тонування (крапка, штрих, пляма)	24		10		14
Лекція 2. Типи композиції в декоративному мистецтві. Фактура та її особливості.	2	2			-
Тема 1.3 Декоративний натюрморт»	16		8		8
Разом за змістовим модулем 1	60	4	26		30
Змістовий модуль 2. Технічний рисунок. Знайомство з графічними техніками.					
Лекція 3. Графіка. Різновид графіки. Засоби вираження графіки.	2	2			
Тема 2.1 Виконання об'ємного зображення у техніці «Відмивка»	14		10		8
Тема 2.2 Силуетна композиція	6		4		4
Тема 2.3 Створення колажної композиції згідно з обраною темою	6		4		2
Разом за змістовим модулем 2.	36	2	18		14
Змістовий модуль 3. Основи графічного дизайну. Робота з шрифтами.					
Лекція 4. Роль і функція шрифту при створенні рекламного друкованого матеріалу для білборду.	2	2			-
Тема 3.1. Шрифтова гарнітура типу «Гротеск»	6		4		2
Тема 3. 2 Шрифтова гарнітура типу «Брусок»	6		4		2
Тема 3.3. Підбір і побудова шрифтової композиції згідно з художнім образом	4		4		-
Лекція 5. Товарний знак, логотип, фірмовий блок.	2	2			-
Тема 3.4 Розробка концепції та створення проектного зображення логотипу	6		4		2
Разом за змістовим модулем 3.	24	4	16		6
Усього годин	120	10	60		50

5. Теми практичних занять та зміст самостійного вивчення

№ Теми	№ заня ття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
I семестр				
Змістовий модуль 1.				60
Методи і прийоми пошукового ескізування та основних стадій проектування.				
		Лекція 1	Загальні поняття про композицію. Первинні елементи в композиції.	2
1.1			Створення композиції з допомогою ритмічних ліній	16
	1	Практична робота 1	Пошук ескізів. Створення різних комбінацій з допомогою ритму ліній.	2
		самостійне вивчення	Робота над ескізами (ритмам ліній)	2
	2	Практична робота 2	Створення ритмічно – лінійної композиції.	2
		самостійне вивчення	Робота над ескізами «Місто»	2
	3	Практична робота 3	.Створення архітектурної композиції «Місто», використовуючи ритм ліній.	2
		самостійне вивчення	Графічна композиція на тему «Місто», виконана в різних техніках тонування	4
	4	Практична робота 4	Створення проекту «Ритм ліній»	2
1.2			Виконання графічної роботи в різних техніках тонування (крапка, штрих, пляма)	24
	5	Практична робота 5	Замальовки і начерки рослинного мотиву для композиції на тему «Інтерпретація рослинного мотиву»	2
		самостійне вивчення	Замальовки рослинного мотиву	4
	6	Практична робота 6	Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву».	2
		самостійне вивчення	Пошук ескізів на тему «Інтерпретація рослинного мотиву»	2
	7	Практична робота 7	Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Лінійно – конструктивна побудова композиції.	2
		Самостійне вивчення	Завершити роботу над побудовою композиції	4
	8	Практична робота 8	Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Графічне зображення композиції	2

		Практична робота 9	Створення композиції з використанням засобів графічного зображення на тему «Інтерпретація рослинного мотиву». Завершення роботи. Графічне зображення композиції	2
		Самостійне вивчення	Завершення роботи.	4
		Лекція 2	Типи композиції в декоративному мистецтві. Фактура та її особливості.	2
1.3			Декоративний натюрморт	16
	9	практична робота 10	Процес створення графічного зображення. Стилзація декоративного натюрморту. Робота з ескізами	2
		Самостійне вивчення	Способи та техніки виконання .	2
	10	практична робота 11	Виконання лінійного малюнку з урахуванням усіх особливостей декоративного натюрморту.	2
		Самостійне вивчення	Робота над ескізами. Моделювання реалістичного натюрморту у декоративний	2
	11	практична робота 12	Основні стадії створення графічного зображення декоративного натюрморту	2
		Самостійне вивчення	Завершення лінійної побудови композиції декоративного натюрморту.	4
	12	практична робота 13	Декоративний натюрморт. Завершувальний етап	2
Змістовий модуль 2.				36
Технічний рисунок. Знайомство з графічними техніками.				
		Лекція 3	Графіка. Різновид графіки. Засоби вираження графіки.	2
2.1			Виконання об'ємного зображення у техніці «Відмивка»	20
	13	Практична робота 14	Тональна градація від темного до світлого у техніці «Відмивка» розчинами туші та чаю, використовуючи техніку «по мокрому».	2
		Самостійне вивчення	Тональна градація від темного до світлого	4
		Практична робота 15	Тональна градація від темного до світлого у техніці «Відмивка» розчинами туші та чаю, використовуючи техніку «по сухому».	2
	14	Практична робота 16	Створення архітектурної композиції, використовуючи техніку «Відмивка»	2
		Самостійне вивчення	Розтяжки основних кольорів	4
	15	Практична робота 17	Моделювання світлотіньових градацій акварельними фарбами	2
		Самостійне вивчення	Відмивка розчинами туші та чаю архітектурні деталі	2
	16	Практична робота 18	Виконання проекту у техніці «Відмивка». Завершення роботи	2

2.2			Силуетна композиція	8
	17	Практична робота 19	Створення графічної композиції з допомогою силуету. Пошук графічного образу	2
		Самостійне вивчення	Робота над ескізами	4
	18	Практична робота 20	Створення графічної композиції з допомогою силуету. Завершення роботи	2
2.3			Створення колажної композиції згідно з обраною	6
	19	Практична робота 21	Створення колажної композиції згідно з обраною темою.	2
		Самостійне вивчення	Пошук матеріалу згідно обраної теми	2
	20	Практична робота 22	Презентація колажної композиції	2
Змістовий модуль 3. Основи графічного дизайну. Робота з шрифтами.				24
		Лекція 4	Роль і функція шрифту при створенні рекламного друкованого матеріалу для білборду.	2
3.1			Шрифтова гарнітура типу «Гротеск»	6
	1	Практична робота 23	Побудова шрифтової гарнітури типу «Гротеск» (за модульною сіткою)	2
		Самостійне вивчення	Розкреслити модульну сітку	2
	2	Практична робота 24	Виконання шрифту типу «Гротеск» у техніці «туш-перо»	2
3.2.			Шрифтова гарнітура типу «Брусок»	6
	3	Практична робота 25	Побудова шрифтової гарнітури типу «Брусок» (за модульною сіткою)	2
		Самостійне вивчення	Розкреслити модульну сітку	2
	4	Практична робота 26	Виконання шрифту типу «Брусок» у техніці «туш-перо»	2
3.3.			Підбір і побудова шрифтової композиції згідно з художнім образом	4
	5	Практична робота 27	Підбір і побудова шрифтової композиції згідно з художнім образом	2
	6	Практична робота 28	Виконання шрифтової композиції згідно з художнім образом у графічній техніці	2
		Лекція 5	Товарний знак, логотип, фірмовий блок.	2
3.4			Розробка концепції та створення проектного зображення логотипу	6
	7	Практична робота 29	Розробка концепції проектування логотипу	2
		Самостійне вивчення	Завершення роботи	2
	8	практична робота 30	Виконання логотипу у техніці за вибором студента	2
		Всього		120

6. Індивідуальні завдання (пленер)

№	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідницькі роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1	Презентація колажної композиції згідно з обраною темою	доповідь	вересень
2	Сучасне мистецтво та дизайн.	доповідь	жовтень
3	Презентація логотипної композиції згідно з обраною темою	доповідь	листопад грудень
4	Історичний розвиток дизайну.	доповідь	
5	Стильові напрями у дизайні. Американський дизайн.	доповідь	лютий
6	Презентація композиції «Місто» згідно з обраною темою	доповідь	лютий
7	Найкращі приклади створення фірмового стилю провідними світовими брендами.	доповідь	квітень
8	Відомі світові дизайнери.	доповідь	квітень
9	Вплив дизайну на сьогодення та соціальна відповідальність дизайнера.	доповідь	травень

7. Перелік питань на залік

1. Дати визначення терміну «Графіка». Перерахувати види техніки та охарактеризувати матеріали графіки
2. Охарактеризувати композиції текстових шрифтів.
3. Дати визначення терміну «Відмивка» та назвати його види.
4. Назвати типи шрифтів та охарактеризувати їх.
5. Дати визначення терміну «Логотип», назвати його види та охарактеризувати
6. Охарактеризувати принцип виконання рисунку технікою «Відмивка».
7. Виконати напис шрифтом типу «Брусок».
8. Дати визначення терміну «Фірмовий стиль». Назвати основні та додаткові компоненти фірмового стилю.
9. Принцип виконання графічної роботи в різних техніках тонування.
10. Дати визначення терміну «Шрифт». Назвати основні вимоги до шрифтових робіт
11. Дати визначення терміну «Ахроматичні та хроматичні кольори». Назвати основні кольори
12. Охарактеризувати терміни «Статика» та «Динаміка», вказати їх відмінності між собою.
13. Назвати та охарактеризувати виражальні засоби графіки
14. Назвати функції логотипів.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Технічний рисунок та основи графічного дизайну» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, диспут, самостійне виконання практичних завдань, створення ескізів, виконання вправ.

8. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни «Технічний рисунок та основи графічного дизайну» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- підсумкове тестування з кожного змістовного модуля;
- усний залік.

Підсумковий рейтинг (за 50-бальною шкалою) за семестр з дисципліни «Технічний рисунок та основи графічного дизайну» визначається як середнє арифметичне рейтингів залікових модулів.

Заліковий модуль 1, %	Заліковий модуль 2, %	Заліковий модуль 3, %	Заліковий модуль (залік), %	Разом, %
25	25	25	25	100

9. Шкала оцінювання

Відсоток опрацьованого матеріалу	Рейтинг за п'ятидесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
90-100	49, 50	5	відмінно	12
90-100	47, 48	5	відмінно	11
90-100	45,46	5	відмінно	10
75-90	43,44	4	добре	9
75-90	40,41,42	4	добре	8
75-90	38,39	4	добре	7
60-74	35,36,37 ¹	3	задовільно	6
60-74	33,34	3	задовільно	5
60-74	30,31,32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

10. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Робоча навчальна програма
4. Плани занять
5. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
6. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
7. Питання до заліків з модулів
8. Роздавальний матеріал
9. Презентації до тем

11. Рекомендована література

Базова

1. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну , Київ : Кондор, 2018.– 543 с. : іл.
2. Бірюков М.Ю. Техніка графіки: метод, посібник для вчителів і керівників гуртків образотв. мистец. та викл. І студ. мистец. спец. / М.Ю.Бірюков. - Луганськ: СПД Резніков В.С., 2017. - 88с.
3. Куленко М. Основи графічного дизайну, К. : Кондор 2006. – 493с.

Допоміжна

1. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філліпс. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи, ArtHuss. 2020 – 262 с.
2. Лентовський А. Техніка живопису. Образотворче мистецтво / А.Лентовський.--К., 2017
3. Христенко В.Є. Техніки авторського друку / В.Є.Христенко. - Х.: ХДАДМ, 2003.- 146с.